U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **S. T. N.**, Cheb, zastoupeného advokátem Mgr. Markem Eichlerem, Nekázanka 20, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2024, čj. OAM-12/ZA-ZA12-HA15-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 7. 2024, čj. 33 Az 9/2024-24,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce je státní příslušník Vietnamské socialistické republiky. Do České republiky přicestoval v roce 2002. Nejdříve disponoval pobytovým oprávněním a následně mu bylo uděleno dlouhodobé pobytové povolení za účelem sloučení rodiny. Žalobci bylo též uděleno povolení k trvalému pobytu, které však v důsledku pravomocného odsouzení za trestný čin a výkonu trestu odnětí svobody pozbyl. Dne 3. 1. 2024 podal žádost o mezinárodní ochranu, spojenou se žádostí o humanitární azyl podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a také o doplňkovou ochranu ve smyslu § 14a odst. 1 téhož zákona.

[2] V pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že v současné době na území České republiky žijí jeho rodiče, sourozenci, dvě dcery a další příbuzní. Dále tvrdil, že předpoklady pro udělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany naplňuje, protože ve Vietnamu nemá žádné zázemí, nemá tam kde bydlet a nemohl by si najít práci. Předtím, než vycestoval na území České republiky, však na území Vietnamu neměl žádné potíže z důvodu své rasy, národnosti, náboženství, pohlaví ani příslušnosti k sociální skupině či svého politického přesvědčení.

[3] Ministerstvo vnitra se zabývalo splněním podmínek pro udělení humanitárního azylu a dočasné ochrany a dospělo k závěru, že v posuzované věci nejsou dány žádné mimořádné důvody, pro něž by měla být mezinárodní ochrana udělena.

[4] Proti rozhodnutí ministerstva podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Plzni. Krajský soud se ztotožnil se závěry ministerstva a žalobu zamítl s odůvodněním, že žalobce

v žalobě netvrdil, natož aby prokázal, rozhodné skutečnosti, které by odůvodňovaly udělení mezinárodní ochrany.

[5] V záhlaví označený rozsudek krajského soudu žalobce (*stěžovatel*) napadl kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Stěžovatel namítá, že rozhodnutí ministerstva i krajského soudu jsou založena na nesprávném právním posouzení jeho žádosti a nedostatku provedených důkazů. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí stěžovatel vidí právě v nedostatku důvodů, neboť se domnívá, že se soud dostatečně nevypořádal s námitkami uvedenými v žalobě.

[6] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (resp. samosoudkyně, jako tomu bylo v tomto případě), se NSS po přezkumu přípustnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem *podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele* (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Pokud by tomu tak totiž nebylo, musela by být odmítnuta jako nepřijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se přitom podle ustálené judikatury zdejšího soudu může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*.

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci NSS.

3) Kasační stížnost je přijatelná pro potřebu učinit tzv. *judikatorní odklon*. To znamená, že NSS ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) V napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele*. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva. V rámci této kategorie přijatelnosti však NSS není povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto nedosahují takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

[7] Přijatelnost kasační stížnosti je tedy třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či tedy spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů (podmínek řízení), jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.) apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.). Jinými slovy vyjádřeno, teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, NSS posoudí její důvodnost.

[8] NSS se zabýval nejprve námitkou údajné nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu [§ 103 odst. písm. d) s. ř. s.]. Byla-li by totiž tato námitka důvodná, mohlo by se jednat o důvod přijatelnosti uvedený shora [sub 4 b) - zásadní procesní pochybení krajského soudu] a NSS by napadený rozsudek krajského soudu

zrušil, aniž by zkoumal důvodnost druhého uplatněného kasačního důvodu. Lapidárně vyjádřeno: toliko u přezkoumatelného rozhodnutí lze posuzovat jeho zákonnost.

[9] NSS však konstatuje, že nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu stěžovatel blíže neodůvodnil, tzn. např. neuvedl, které žalobní body nebyly soudem dostatečně vypořádány. Ani NSS sám přitom nezjistil, že by napadený rozsudek nebyl srozumitelný nebo náležitě odůvodněný. Je z něj totiž dostatečně seznatelné, na jakých úvahách své rozhodnutí krajský soud založil a jaké skutečnosti pokládá za rozhodné.

[10] Ze shora uvedeného obecného vysvětlení postupu NSS v těchto řízeních je také patrno, že je primárně na samotném stěžovateli (resp. jeho zástupci), aby soudu poskytl přesvědčivou argumentaci právě k otázce přijatelnosti kasační stížnosti. Tedy aby uvedl racionální důvody, pro které návrh přesahuje jeho vlastní zájmy. V posuzované věci však stěžovatel pouze tvrdí, že jeho kasační stížnost je přijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s., neboť svým významem přesahuje vlastní zájmy, aniž by pro to ovšem uvedl konkrétní důvody. Stejné se vztahuje i na argumentaci, že se krajský soud odchýlil od ustálené judikatury NSS. Stěžovatel totiž neoznačil judikaturu, od které se měl krajský soud odchýlit, když co do posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu pouze shrnuje závěry, ke kterým dospěl sám krajský soud.

[11] Za této situace, kdy stěžovatel neuvádí žádné důvody, pro které by měla být kasační stížnost přijatelná, proto NSS jen pro úplnost uvádí, že azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze z důvodů hodných zvláštního zřetele a žadatel na něj nemá právní nárok (usnesení NSS ze dne 18. 9. 2015, čj. 2 Azs 194/2015-28, rozsudek NSS ze dne 20. 15. 2005, čj. 2 Azs 36/2005-48, rozsudek NSS ze dne 19. 7. 2004, čj. 5 Azs 105/2004-72, rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, čj. 5 Azs 47/2003-48), což ostatně ani sám stěžovatel nepopírá. Případy hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu byly již NSS opakovaně řešeny. Z rozsudku NSS ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004-55 vyplývá, že „*smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout.*“ Z uvedeného rozhodnutí též vyplývá, že správní orgán může reagovat i na okolnosti, jež zákon o azylu výslovně neupravuje, tedy na případy osob, které přicházejí z katastrofou závažně postižených oblastí, nebo osobám těžce nemocným (srov. též usnesení NSS ze dne 29. 4. 2021, čj. 2 Azs 1/2021-45). Stěžovatel však žádné mimořádné okolnosti, které by dosahovaly míry zvláštního zřetele hodné, netvrdil a ani NSS je sám neshledává.

[12] Přijatelnost kasační stížnosti nemůže založit ani namítané odchýlení se od judikatury týkající se hodnocení skutečného nebezpečí závažné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu, neboť stěžovatel žádným způsobem nekonkretizuje, jak mělo ze strany krajského soudu dojít k namítanému odchýlení se od ustálené judikatury (srov. usnesení NSS ze dne 20. 6. 2024, čj. 1 Azs 86/2024-48) a také NSS sám nic takového neshledal. Právě naopak, napadený rozsudek krajského soudu se pohybuje zcela v intencích ustálené judikatury zdejšího soudu.

[13] Lze proto uzavřít, že k řešení otázek obecně nastíněných stěžovatelem již existuje ustálená judikatura, se kterou je napadený rozsudek krajského soudu plně v souladu. Protože ani samotný NSS nad rámec obsahu kasační stížnosti tuto judikaturu nepovažuje za rozpornou a neshledává ani důvod se od ní odchýlit, odmítl kasační stížnost pro nepřijatelnost dle § 104a s. ř. s.

[14] O náhradě nákladů řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v posuzované věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. října 2024

Vojtěch Šimíček
předseda senátu